

F i n a n č n í a r b i t r

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo:

5786/2013

Registrační číslo (uvádějte vždy
v korespondenci):

1/PS/2013

R o z h o d n u t í o n á m í t k á c h

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl podle § 16 a § 24 zákona o finančním arbitrovi s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v řízení zahájeném podle § 8 zákona o finančním arbitrovi dne 20. 12. 2012, vedeném pod reg. č. 1/PS/2013, na návrh ■ (dále též „Navrhovatel“), proti společnosti Česká spořitelna, a.s., se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, IČ 452 44 782, zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 1171, zastoupené na základě nedatované plné moci doručené finančnímu arbitrovi dne 14. 6. 2013 JUDr. Jaromírem Císařem, advokátem, evid. č. 7145, se sídlem Hvězdova 1716/2b, 140 00 Praha 4 (dále též „Instituce“), o námitkách Instituce ze dne 14. 6. 2013, evid. č. 4810/2013, proti nálezů finančního arbitra ze dne 28. 5. 2013, evid. č. 4257/2013, takto:

Námitky Instituce ze dne 14. 6. 2013, evid. č. 4810/2013, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 28. 5. 2013, evid. č. 4257/2013, se podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í:

1. Řízení o návrhu

Návrhem na zahájení řízení ze dne 20. 12. 2012 se Navrhovatel domáhal proti Instituci vrácení sociálních dávek ve výši 5.091 Kč, vydání částky ve výši dvojnásobku životního minima jednotlivce, náhrady škody v celkové výši 39.861,50 Kč, náhrady nemajetkové újmy v nevyčíslené výši (Navrhovatel uvedl, že požaduje „odškodnění“ v celkové částce 90.000 Kč, přičemž uvedl pouze výši požadované náhrady škody, nikoliv výši požadované náhrady nemajetkové újmy) a omluvy.

V řízení o návrhu finanční arbitr shromáždil relevantní podklady, zejména Smlouvu o spořizrovém účtu, kterou Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 23. 5. 2002, Všeobecné obchodní podmínky České spořitelny, a.s. účinné od 1. 4. 2011, ze kterých pro účely řízení finanční arbitr vycházel, Smlouvu o poskytnutí úvěru na spořizrovém účtu, kterou Navrhovatel s Institucí uzavřel dne 25. 10. 2001,

výpis z účtu Navrhovatele č. ■ za měsíc listopad 2012, usnesení Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou o nařízení exekuce ze dne 21. 3. 2012, č.j. ■ (dále též „Usnesení o nařízení exekuce“), exekuční příkaz soudního exekutora ■ ze dne 11. 11. 2012, č.j. ■ (dále též „Exekuční příkaz“), potvrzení o jeho doručení Instituci, vyznění o nabytí právní moci Usnesení o nařízení exekuce, Exekučního příkazu a exekučního příkazu č. j. ■ ze dne 15. 11. 2012 a potvrzení o jeho doručení Instituci.

Finanční arbitr v souladu s § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi svým nálezením návrhu částečně vyhověl a uložil Instituci podle § 115 odst. 1 zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o platebním styku“) uvést účet Navrhovatele č. ■, z něhož odepsala dne 20. 11. 2012 částku ve výši 5.091 Kč, do stavu, v němž by byl, kdyby k tomuto odepsání nedošlo, a pro případ, že by Instituce Navrhovateli tento účet již nevedla, jí uložil vyplatit Navrhovateli uvedenou částku, včetně zaplacené úplaty a ušlých úroků, to vše do tří dnů od právní moci nálezu. Dále Instituci uložil podle § 420 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „občanský zákoník“) zaplatit Navrhovateli částku ve výši 193 Kč do tří dnů od právní moci nálezu a zaplatit sankci ve výši 15 000 Kč do patnácti dnů od právní moci nálezu. Ve zbytku návrh Navrhovatele podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi finanční arbitr zamítl.

Finanční arbitr posoudil převod peněžních prostředků ve výši 5.091 Kč na účet exekutora jako neautorizovanou platební transakci, neboť Instituce byla povinna ponechat na účtu Navrhovatele částku odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce ve výši stanovené § 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů. Finanční arbitr dovodil, že od okamžiku, kdy peněžní ústav obdrží usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí příkazáním pohledávky z účtu, platí pro peněžní prostředky převyšující částku dvojnásobku životního minima jednotlivce (jednou na všech účtech povinného, které peněžní ústav pro povinného vede) zákaz, aby je peněžní ústav vyplácel, prováděl na ně započtení a jinak s nimi nakládal. Na peněžní prostředky odpovídající částce dvojnásobku životního minima jednotlivce se tento zákaz nevztahuje a naopak se k nim váže právo povinného s nimi disponovat stejným způsobem jako před nařízením výkonu rozhodnutí. To platí i v případě, že peněžní prostředky se na účtu v okamžiku doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nenacházejí, ale jsou na něj připísány později ve smyslu § 306 odst. 1 občanského soudního řádu. Současně finanční arbitr dovodil, že ze zkoumané právní úpravy neplyne právo peněžního ústavu po povinném požadovat, aby o výplatu prostředků do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce žádal písemně nebo alespoň výslovně v tom smyslu, že požaduje výplatu právě těchto prostředků, a ani z ní výslovně neplyne, zda je zákaz pouze dočasný nebo trvalý.

Na základě porušení povinnosti Instituce ponechat Navrhovateli na účtu částku ve výši 5.091 Kč k dispozici uložil finanční arbitr Instituci také povinnost nahradit škodu, která Navrhovateli vznikla v příčinné souvislosti s tímto porušením povinnosti, a to škodu odpovídající platbě za upomínku zaslanou mu v důsledku neprovedení inkasa z jeho účtu a úhradě ceny za kancelářské potřeby.

2. Námítky proti nálezu

Nález ze dne 28. 5. 2013, evid. č. 4257/2013, (dále též „Nález“) byl Instituci doručen dne 30. 5. 2013. Instituce podala proti nálezu námítky dne 14. 6. 2013, evid. č. 4810/2013 (dále též „Námítky“).

Finanční arbitr v souladu s § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 86 odst. 2 správního řádu vyzval přípisem ze dne 18. 6. 2013, evid. č. 4860/2013, Navrhovatele k vyjádření se

k Námitkám. Navrhovatel vyjádření k Námitkám předložil dne 2. 7. 2013, evid. č. 5399/2013 a 5403/2013.

4. Námitky Instituce

Instituce nesouhlasí se závěrem finančního arbitra, že na peněžní prostředky odpovídající částce dvojnásobku životního minima jednotlivce se zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 občanského soudního řádu nevztahují a naopak se k nim váže právo povinného s nimi disponovat stejným způsobem jako před nařízením výkonu rozhodnutí. Instituce namítá, že v důsledku nejasné formulace ustanovení § 304b občanského soudního řádu musela postupovat analogicky podle ustanovení § 304a občanského soudního řádu. Analogická aplikace ustanovení § 276 an. občanského soudního řádu týkajících se srážek ze mzdy je podle Instituce nepřípustná, když je zde ustanovení účelem a smyslem bližší, tedy § 304a občanského soudního řádu.

Při použití výkladu finančního arbitra by Instituce nemohla dostát své povinnosti uložené jí § 304b odst. 2 občanského soudního řádu ve znění účinném před 31. 12. 2012, podle kterého je povinna oznámit výplatu peněžních prostředků povinnému soudu, který nařídil výkon rozhodnutí. Tuto povinnost by nemohla splnit za situace, kdy by k účtu měla dispoziční oprávnění třetí osoba. Dispoziční oprávnění k účtu Instituce nepovažuje za jednání jménem a na účet majitele účtu. Zmocnění třetí osoby k výplatě peněžních prostředků podle § 304b občanského soudního řádu sice Instituce nevyklučuje, s ohledem na ochranu povinného by však povinný této osobě musel udělit zvláštní plnou moc. Výplatu povinnému nelze zaručit také v případě, kdy je na účtu nastaven trvalý příkaz či udělen souhlas s inkasem.

Instituce na podporu své argumentace uvádí názor z odborné literatury: „*Je nepochybné, že povinný musí sám nárok u peněžního ústavu uplatnit, jinak mu nenáleží*“ (Drápal, L., Bureš, J., a kol.: *Občanský soudní řád II. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009*).

Názor Instituce podporuje i novelizace § 304b občanského soudního řádu účinná od 1. 1. 2013, která výplatu peněžních prostředků váže výslovně na žádost povinného. Peněžní prostředky se tedy na účtu neponechávají nezablokovány, jinak by se k jejich vyplacení nevyžadovala další, speciální žádost, a to žádost výslovně formulovaná na výplatu dvojnásobku životního minima jednotlivce. Žádostí nemůže být inkaso či trvalý příkaz zadané před doručením usnesení o nařízení exekuce povinnému.

Instituce tvrdí, že výklad jí zastávaný zohledňuje jak zájmy oprávněného, tak povinného a zabraňuje tomu, aby byl oprávněný či povinný zkrácen na svých právech. Výklad finančního arbitra označuje Instituce za přehnaně protekcionistický vůči povinnému a jdoucí proti smyslu exekučního řízení, kterým je vymožení pohledávky, a zdůrazňuje, že ji jako třetí osobu vystavuje riziku poddlužnické žaloby či žaloby povinného z důvodu vyplacení peněžních prostředků jiné osobě než povinnému. Dodává, že možnost dispozice s peněžními prostředky podle § 304b občanského soudního řádu je výjimkou ze zákazů uvedených v § 304 odst. 3 občanského soudního řádu, přičemž výjimkou je v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu nezbytné vždy vykládat restriktivně.

Instituce nesouhlasí ani se závěrem finančního arbitra, že peněžní prostředky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce, o jejichž výplatu povinný nepožádal, nelze převést na účet exekutora, jelikož takový výklad nemá podle ní oporu v jazykovém výkladu dotčených ustanovení. Instituce namítá, že finanční arbitr v této otázce vůbec nepoužil jazykovou metodu výkladu právních norem. Ustanovení § 304b občanského soudního řádu je podle ní možné použít

pouze v otázce blokace a dispozice s prostředky na účtu. V otázce převodu prostředků na účet exekutora je však třeba aplikovat a vykládat ustanovení vztahující se k samotnému provedení výkonu rozhodnutí, tedy § 306 a § 307 občanského soudního řádu, z jejichž znění vyplývá, že výkon rozhodnutí se vztahuje na peněžní prostředky ve výši, v jaké se nacházely na účtu v okamžiku doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Částka dvojnásobku životního minima jednotlivce není z této částky vyloučena. Pokud by to tomu tak bylo, formuloval by zákonodárce takové vyloučení explicitně, jako to činí např. v případě výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo prodejem movitých věcí a nemovitostí. Je na povinném, aby v souladu se zásadou *vigilantibus iura* o výplatu dvojnásobku životního minima jednotlivce požádal včas.

Instituce poukázala na informace obsažené v Souhrnné zprávě o činnosti Veřejného ochránce práv 2008 ze dne 21. března 2009, kde Veřejný ochránce práv jako iniciátor právní úpravy obsažené v § 304b občanského soudního řádu uvádí, že peněžní prostředky tímto ustanovením určené k ochraně základních životních potřeb povinného mají být na účtu zachovány pouze po určitou dobu.

Zákonodárce nadto s účinností od 1. 1. 2013 vložil do § 303 občanského soudního řádu nový odst. 3, kterým chrání všechny dávky vyplácené na účet určený k vyplácení dávek prostřednictvím karty sociálních systémů. Instituce je toho názoru, že osoby, kterým jsou vypláceny sociální dávky, jsou také cílovou skupinou ustanovení § 304b občanského soudního řádu. Ustanovení § 303 odst. 3 má tak charakter trvalé ochrany, zatímco ustanovení § 304b charakter ochrany dočasné.

Instituce odmítá závěr finančního arbitra, že v exekučním řízení může dojít k situaci, kdy povinný nemůže žádost o výplatu peněžních prostředků uskutečnit včas, neboť peněžní ústav obdrží s exekučním příkazem zároveň vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce a tudíž musí peněžní prostředky zaslat exekutorovi již následující den, kdy ještě exekuční příkaz nemusí být doručen povinnému. Instituce popisuje, že v daném případě nabylo usnesení o nařízení exekuce právní moci téměř o čtyři měsíce dříve než exekuční příkazy, tudíž měl Navrhovatel přibližně tři měsíce na to, aby peněžní prostředky z účtu vybral, případně aby si zajistil výplatu dávek jiným způsobem, a vyvaroval se přikázání pohledávky z účtu. Lhůtu měl tak podle Instituce delší, než umožňuje občanský soudní řád.

Instituce považuje za běžný způsob provedení exekuce ten, že usnesení o nařízení exekuce je doručeno peněžnímu ústavu spolu s exekučním příkazem a až poté se doručuje povinnému. Až do jeho právní moci pak nelze peněžní prostředky převést exekutorovi a povinnému běží od doručení usnesení patnáctidenní lhůta pro odvolání. Teprve po nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce o tomto nabytí exekutor vyrozumí peněžní ústav a až den následující provede peněžní ústav převod peněžních prostředků na účet exekutora.

Instituce nesouhlasí také se závěrem finančního arbitra, že ostatní příjmy jsou povinnému často zasílány na účet, takže účet se stává *de facto* jediným zdrojem jeho příjmů. Převod peněžních prostředků na účet je jen jednou z možností realizace transakcí, kterou povinný nemusí využít.

Instituce závěrem navrhla, aby finanční arbitr zjistil, jakým způsobem sporná ustanovení vykládají a aplikují další peněžní ústavy. Je přesvědčena, že je vykládají stejně jako ona, neboť jde o jediný správný výklad.

5. Vyjádření Navrhovatele

Navrhovatel k námitkám Instituce uvedl, že si sociální dávky nepřevodil na jiný účet, ani si je nenechal zasílat složenkou z toho důvodu, že si byl vědom, že tyto dávky nemohou být exekucí postiženy. Navrhovatel zdůraznil, že sociální dávky exekuci nepodléhají.

Navrhovatel vznesl dotaz na finančního arbitra, zda je v jeho případě možno požadovat vyšší náhradu škody, resp. nemajetkové újmy, a jaké důkazy je nutno s ohledem na tyto požadavky doplnit. ■

6. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné důkazy.

Instituce podala Námitky v zákonem stanovené lhůtě a finanční arbitr je posoudil v souladu s § 81 a § 82 správního řádu jako přípustné. Finanční arbitr posoudil Námitky Instituce a rozhodl o nich takto.

Relevantní právní úprava týkající se předmětu sporu je obsažena zejména v ustanoveních § 304 odst. 1 a 3, § 304b, § 306 odst. 1 a 2 a § 307 odst. 1 až 5 občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012.

Podle § 304 odst. 1 a 3 občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012, platí, že „[v] nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu soud přikáže peněžnímu ústavu, aby od okamžiku, kdy mu bude usnesení doručeno, z účtu povinného až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal. Nařídí-li soud výkon rozhodnutí na více účtů povinného, uvede v usnesení také pořadí, v jakém z nich bude vymáhaná pohledávka odepsána. Povinný ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství.“

Podle § 304a občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012, platí:

„(1) Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 neplatí, jde-li o peněžní prostředky, které jsou povinným určeny pro výplatu mezd (platů), náhrad mezd (platů) a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci, jeho zaměstnancům, splatných ve výplatním termínu nejbližším následujícím po dni, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; mzdy (platy), náhrady mezd (platů) a plnění, která nahrazují odměnu za práci, splatné v dalších výplatních termínech již z pohledávky z účtu nelze do zániku výkonu rozhodnutí hradit.

(2) Peněžní prostředky uvedené v odstavci 1 peněžní ústav vyplatí povinnému, jestliže mu předloží své písemné prohlášení, v němž uvede účel platby, celkovou částku a jména zaměstnanců s uvedením výše mzdy (platu), náhrady mzdy (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, jež jim mají být vyplaceny; ...“

Podle § 304b občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012, platí:

„(1) Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 se nevztahují na peněžní prostředky do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu. Má-li u jednoho peněžního ústavu povinný více účtů, použije se věta první pouze u jednoho z těchto účtů.

(2) Výplatu peněžních prostředků povinnému podle odstavce 1 oznámí peněžní ústav soudu, který nařídil výkon rozhodnutí“.

Podle § 306 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012, platí, že *„[n]ařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství na pohledávku povinného z účtu ve výši, v jaké byly na účtu peněžní prostředky v okamžiku, v němž bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i na pohledávku z účtu, která vznikla tím, že na účet došly peněžní prostředky dodatečně, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno vyrozumění podle § 305; povinnost peněžního ústavu provést opravné zúčtování podle zvláštního zákona a ustanovení § 304a tím nejsou dotčeny. Provedením (§ 307, § 308, § 309a odst. 1 a 3) výkon rozhodnutí zaniká.“*

Podle § 307 odst. 1 občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012, platí: *„(1) Výkon rozhodnutí se provede odepsáním vymáhané pohledávky a jejího příslušenství z účtu a jejím vyplacením oprávněnému. Byl-li výkon rozhodnutí nařízen na více účtů povinného, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí z jednotlivých účtů podle pořadí uvedeného v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.*

(2) Peněžní ústav provede výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po doručení vyrozumění podle § 305; není-li však pohledávka povinného z účtu ještě splatná, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po její splatnosti. Výkon rozhodnutí se provede i tehdy, postačuje-li pohledávka povinného z účtu jen k částečnému uspokojení oprávněného.

(3) Nebyla-li podle odstavce 2 vymáhaná pohledávka a její příslušenství zcela uhrazena, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí také ve dni následujícím po dni, v němž na účet dojdou peněžní prostředky v takové výši, která je potřebná k plnému uspokojení oprávněného. Nedojde-li k tomu do šesti měsíců ode dne doručení vyrozumění podle § 305, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ohledně dodatečně došlých peněžních prostředků rovněž ve dni, který následuje po uplynutí uvedené doby, popřípadě oprávněnému sdělí, že na účtu povinného nebyly peněžní prostředky. Pohledávku z účtu peněžní ústav odepíše a oprávněnému ji vyplatí i tehdy, nepostačuje-li k jeho plnému uspokojení.

(4) Odepsanou pohledávku z účtu povinného je peněžní ústav povinen oprávněnému vyplatit, i když má vůči němu peněžitou pohledávku, kterou by jinak mohl započíst.

(5) Provedením výkonu rozhodnutí se peněžní ústav zproští v rozsahu plnění vyplaceného oprávněnému své povinnosti vůči povinnému.“

K námitce Instituce, že v důsledku nejasné formulace ustanovení § 304b občanského soudního řádu musela postupovat analogicky podle ustanovení § 304a občanského soudního řádu, finanční arbitr uvádí, že předpokladem výplaty peněžních prostředků podle § 304a občanského soudního řádu je písemné prohlášení povinného peněžnímu ústavu, v němž povinný uvede účel platby, celkovou částku peněžních prostředků a jména konkrétních zaměstnanců s uvedením mzdy, která jim má být vyplacena. V tomto případě celkovou výši odměny za práci zaměstnanců povinného nelze předem určit, neboť zákon nemůže předjímat ani počet zaměstnanců, ani výši mzdy jednotlivého zaměstnance. U dlužníka, fyzické osoby, nezaměstnávajícího žádné zaměstnance, zákonodárce výslovně vymezil kategorii dvojnásobku životního minima jednotlivce. V tomto případě není nutné, aby povinný výši částky, která mu má být vyplacena, specifikoval, neboť výše částky životního minima jednotlivce je stanovena v § 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.

V případě ustanovení § 304a občanského soudního řádu je tedy prohlášení povinného nutným předpokladem toho, aby Instituce mohla výplatu peněžních prostředků realizovat, neboť bez takového prohlášení jí nemůže být známo, zda konkrétní povinný vůbec může tuto žádost uplatnit (zda má nějaké zaměstnance), ani v jaké výši mají být peněžní prostředky vyplaceny. V případě ustanovení § 304b občanského soudního řádu tomu tak není. Toto ustanovení lze naopak použít i bez výslovně formulované žádosti povinného a není tedy namístě aplikovat zde analogicky § 304a občanského soudního řádu. Pro analogii v otázce žádosti povinného není vůbec místo. Naopak posuzuje-li finanční arbitr právní úpravu příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu ve znění občanského soudního řádu účinném do 31. 12. 2012, musí konstatovat, že ač jsou si instituty vyplacení peněžních prostředků podle § 304a a § 304b občanského soudního řádu formulačně podobné, zákonodárce zjevně pro výplatu peněžních prostředků podle § 304a stanovil podmínku prohlášení, kterou naopak pro § 304b nestanovil. Namístě je proto použití argumentu a contrario, nikoliv argumentu per analogiam.

Pokud Instituce dovozuje, že analogická aplikace ustanovení § 276 an. občanského soudního řádu týkajících se srážek ze mzdy je nepřijatelná, finanční arbitr zdůrazňuje, že v Nálezu nepoužil analogii s tímto ustanovením v otázce žádosti o výplatu dvojnásobku životního minima jednotlivce, jako to činí Instituce, nýbrž na toto ustanovení odkázal v otázce nutnosti ponechat dosud nevyplacenou částku na účtu i poté, co jsou peněžní prostředky z účtu odeslány exekutorovi. Nadto zde nešlo o analogický výklad jako takový, ale o výklad účelový s přihlédnutím k úpravě institutu s obdobným účelem a smyslem. Ustanovení § 304a naopak nemá obdobný účel a smysl jako § 304b, neboť nechrání povinného, ale osoby, které jsou na něm v důsledku pracovněprávních vztahů závislé.

Instituce tvrdí, že by při použití výkladu finančního arbitra nemohla dostát své povinnosti oznámit výplatu peněžních prostředků povinnému soudu, který nařídil výkon rozhodnutí, a to za situace, kdy má k účtu dispoziční oprávnění třetí osoba. Finanční arbitr k tomu v Nálezu uvedl, že má-li třetí osoba dispoziční oprávnění k prostředkům na účtu, potom udělení takového dispozičního oprávnění představuje zmocnění majitele účtu udělené třetí osobě, aby s peněžními prostředky na účtu disponovala namísto majitele. Jsou-li peněžní prostředky vyplaceny osobě s dispozičním oprávněním, jde ve skutečnosti o výplatu majiteli účtu prostřednictvím zmocněnce a v rozsahu vyplacených prostředků zaniká pohledávka majitele účtu za peněžním ústavem.

Instituce uvádí, že dispoziční oprávnění k účtu nepovažuje za jednání jménem a na účet majitele účtu. Instituce však neuvádí na podporu tohoto tvrzení žádné argumenty, ani neuvádí, na jakém základě k tomuto závěru dospěla. Finanční arbitr proto nemůže této námitce přisvědčit.

Instituce argumentuje, že k výplatě peněžních prostředků podle § 304b občanského soudního řádu třetí osobě by bylo s ohledem na ochranu povinného zapotřebí zvláštní plné moci udělené povinným. Podle názoru finančního arbitra není uvalení exekuce situací natolik specifickou, že by v ní bylo třeba udělení zvláštní plné moci, aby osoba s dispozičním oprávněním mohla tyto peněžní prostředky použít. K takovému požadavku nenachází finanční arbitr v právním řádu ani ve smluvním ujednání stran žádnou oporu. Pokud finanční arbitr dovodil, že ze strany povinného není třeba zvláštní žádosti k výplatě dvojnásobku životního minima v situaci, kdy k účtu žádná další osoba dispoziční oprávnění nemá, a že naopak mají být tyto prostředky ponechány na účtu volně k dispozici, potom se použití těchto prostředků povinným nijak neliší od jejich použití zmocněncem, neboť ten jedná jménem a na účet povinného.

Výplatu povinnému podle Instituce nelze zaručit také v případě, kdy je na účtu nastaven trvalý příkaz či udělen souhlas s inkasem. Vyplacení peněžních prostředků třetí osobě převodem z účtu

(včetně převodů provedených na základě trvalého příkazu či ve formě inkasa) není podle názoru finančního arbitra v rozporu s požadavkem výplaty peněžních prostředků povinnému. Podstatné je, že peněžní prostředky jsou v dispozici povinného. Pokud by peněžní prostředky byly povinnému vyplaceny v hotovosti, také by nebylo možno dovodit, že si povinný za ně nesmí nic koupit. Stejně tak by nebylo možno dovodit, že je Instituce jakkoliv povinna dispozice s takto vyplacenými prostředky kontrolovat. Převod peněžních prostředků z účtu se uskutečňuje buď na základě příkazu povinného, či na základě platebního příkazu příjemce (inkaso), vždy však se souhlasem povinného. Je to tedy povinný, kdo rozhoduje, zda budou peněžní prostředky z jeho účtu vyplaceny. Stejně tak je to povinný, kdo může trvalý příkaz zrušit nebo odvolat souhlas s inkasem v případě, že byly založeny již před doručením exekučního příkazu peněžnímu ústavu. Pokud by Instituce posuzovala, zda jsou peněžní prostředky vypláceny přímo povinnému, nebo zda je povinný používá na uskutečnění převodu třetím osobám, znamenalo by to ve svém výsledku to, že by Instituce kontrolovala, k jakému účelu povinný tyto prostředky používá. Taková role však Instituci v žádném případě nepřísluší.

Instituce na podporu své argumentace uvádí názor z odborné literatury: „*Je nepochybné, že povinný musí sám nárok u peněžního ústavu uplatnit, jinak mu nenáleží*“ (Drápal, L., Bureš, J., a kol.: *Občanský soudní řád II. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009*).

Ačkoliv finanční arbitr považuje respektovanou komentářovou literaturu za důležité vodítko při výkladu právních norem, v případě § 304b občanského soudního řádu si nemohl nevšimnout určité nejasnosti v textu komentáře, který uvádí: „*Ustanovení § 304b vnáší do výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu úpravu jakési na účtu nezabavitelné nebo nepostižitelné částky, které se netýkají zákazy plynoucí z § 304 odst. 1 a 3, a povinnému zajišťuje minimální měsíční příjem. Tato částka je stanovena dvojnásobkem životního minima jednotlivce podle zákona č. 110/2006 Sb., o existenčním a životním minimu, ve znění pozdějších předpisů; částka životního minima jednotlivce činí měsíčně 3 126 Kč (srov. § 2 ŽivMin). Tato zvláštní konstrukce znamená, že do výše této částky (6 252 Kč) neplatí povinnost peněžního ústavu zablokovat účet povinného a povinný neztrácí právo s prostředky na účtu nakládat do výše této nezabavitelné částky.*“

Dále je uvedeno toto: „*Právní úprava v § 304b odst. 1 je velmi nedokonalá a zakládá celou řadu výkladových problémů. Především není zřejmé, zda povinným se rozumí jen fyzická osoba nebo i osoba právnická. Odkaz na životní minimum jednotlivce je jen odkazem na způsob výpočtu nezabavitelné částky, nikoliv subjektivním vymezením tohoto práva. Nicméně patrně mělo být tímto odkazem naznačeno, že nárok na nezabavitelnou částku se týká jen fyzické osoby. Je nepochybné, že povinný musí sám nárok u peněžního ústavu uplatnit, jinak mu nenáleží.*“

Zatímco tedy komentář na jednu stranu považuje dvojnásobek životního minima jednotlivce za nezabavitelnou či nepostižitelnou částku na účtu (bez dalšího) a uvádí, že do jeho výše neplatí povinnost peněžního ústavu zablokovat účet povinného a povinný neztrácí právo s prostředky na účtu nakládat, na stranu druhou o několik řádků dále uvádí, že povinný musí sám nárok uplatnit. Přitom tato věta nenavazuje na předchozí text a není ani jasné, na základě čeho považuje závěr, že povinný musí sám nárok uplatnit, za nepochybný. Proto finanční arbitr považuje tento závěr za nejasný a nemůže se o něj při výkladu daného ustanovení opřít.

Pokud jde o názor Instituce, že její výklad podporuje i novelizace § 304b občanského soudního řádu účinná od 1. 1. 2013, která výplatu peněžních prostředků váže výslovně na žádost povinného, finanční arbitr dospěl k jinému závěru. Podle § 304b občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013, platí, že:

„(1) Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 se nevztahují na peněžní prostředky do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu. Má-li u jednoho peněžního ústavu povinný více účtů, použije se věta první pouze u jednoho z těchto účtů.

(2) Peněžní prostředky podle odstavce 1 peněžní ústav vyplatí povinnému na jeho žádost nejvýše jednou. O tom musí být povinný při nařízení výkonu rozhodnutí poučen.“

Peněžní ústav tedy vyplatí povinnému prostředky do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce na jeho žádost nejvýše jednou, o čemž musí být povinný při nařízení výkonu rozhodnutí poučen. Ani zde však zákon neupravuje formu či obsah žádosti. Za takovou žádost by tedy podle názoru finančního arbitra musel peněžní ústav považovat a připustit platební příkaz k výběru či převodu peněžních prostředků, příp. souhlas s inkasem, ať už daný prostřednictvím bankomatu či jinou formou, a to bez ohledu na to, kdy byl platební příkaz či souhlas s inkasem povinným dán. Opět se zde nabízí srovnání s § 304a občanského soudního řádu, kde jsou na prohlášení činěné povinným kladeny poměrně specifické požadavky - prohlášení musí být písemné a je nutno v něm uvést účel platby, celkovou částku a jména zaměstnanců s uvedením výše mzdy (platu), náhrady mzdy (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, jež jim mají být vyplaceny. Na rozdíl od tohoto prohlášení podle § 304a zákonodárce po povinném v § 304b nežadá, aby žádost byla podána nějakou určitou formou či aby v ní byl uveden účel platby – vyplacení této částky jako dvojnásobku životního minima jednotlivce.

Ani z nové právní úpravy tedy nevyplývá, že by výplata peněžních prostředků měla být vázána na žádost výslovně formulovanou na výplatu částky dvojnásobku životního minima jednotlivce.

Instituce označuje výklad finančního arbitra za přehnaně protekcionistický vůči povinnému a jdoucí proti smyslu exekučního řízení a tvrdí, že výklad jí zastávaný zohledňuje jak zájmy oprávněného, tak povinného a zabraňuje tomu, aby byl oprávněný či povinný zkrácen na svých právech. Výklad finančního arbitra ji jako třetí osobu vystavuje riziku podlužnické žaloby či žaloby povinného z důvodu vyplacení peněžních prostředků jiné osobě než povinnému. Dodává, že možnost dispozice s peněžními prostředky podle § 304b občanského soudního řádu je výjimkou ze zákazů uvedených v § 304 odst. 3 občanského soudního řádu, přičemž výjimkou je v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu nezbytné vždy vykládat restriktivně.

Finanční arbitr souhlasí, že Instituce za řádné provedení exekuce odpovídá, a to jak za nezkrácení oprávněného, tak za nezkrácení povinného na jeho právech. Je pouze logické, že pokud Instituce bude při provádění exekuce postupovat nesprávně, resp. nikoliv v souladu s právními předpisy, kterákoliv ze zúčastněných osob, tedy konkrétně jak oprávněný, tak povinný, se může na ní domáhat nápravy, pokud šlo o postup v jeho neprospěch. Riziku žaloby ji však vystavuje to, že postupuje nesprávně, nikoliv to, jaký výklad relevantních ustanovení finanční arbitr zastává. Nelze totiž dospět k závěru, že Instituce má být chráněna před žalobou v situaci, kdy dospěla k nesprávnému výkladu právních předpisů. Finanční arbitr se také nedomnívá, že jeho výklad § 304b je přehnaně protekcionistický. Výklad finančního arbitra je naopak v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu přísně restriktivní. V situaci, kdy existují dva protichůdné zájmy (zájem oprávněného na vymožení pohledávky a právo povinného na minimální životní úroveň), a kdy zákon nestanoví, že povinný musí u peněžního ústavu o výplatu peněžních prostředků požádat (resp. po 1. 1. 2013 nestanoví formu a obsah žádosti), a ani nestanoví, že možnost výplaty peněžních prostředků odpovídajících dvojnásobku životního minima jednotlivce je časově omezena na dobu, než budou peněžní prostředky zaslány exekutorovi (resp. v tomto případě dokud se nacházejí přímo na účtu povinného), nelze uplatňovat extenzivní výklad a dovozovat, co zákon nestanoví.

V otázce, zda má být částka dvojnásobku životního minima jednotlivce na účtu ponechána i poté, co je výkon rozhodnutí (exekuce) proveden odesláním peněžních prostředků z účtu, Instituce namítá, že finanční arbitr v této otázce vůbec nepoužil jazykovou metodu výkladu právních norem. Ustanovení § 304b občanského soudního řádu je podle ní možné použít pouze v otázce blokace a dispozice s prostředky na účtu. V otázce převodu prostředků na účet exekutora je však třeba aplikovat a vykládat ustanovení vztahující se k samotnému provedení výkonu rozhodnutí, tedy § 306 a § 307 občanského soudního řádu, z jejichž znění vyplývá, že výkon rozhodnutí se vztahuje na peněžní prostředky ve výši, v jaké se nacházely na účtu v okamžiku doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Částka dvojnásobku životního minima jednotlivce není podle Instituce z této částky vyloučena. Finanční arbitr je toho názoru, že relevantní ustanovení je třeba vykládat ve vzájemné souvislosti. Není proto možné se soustředit pouze na § 306 a § 307 občanského soudního řádu. S ohledem na to finanční arbitr konstatuje, že občanský soudní řád nestanoví, že možnost výplaty peněžních prostředků odpovídajících dvojnásobku životního minima jednotlivce je nějak časově omezena, konkrétně že je omezena na dobu, než budou peněžní prostředky odeslány soudu (exekutorovi), a stejně tak nestanoví, zda mají být peněžní prostředky z účtu odeslány soudu (exekutorovi) včetně nebo poníženy o částku dvojnásobku životního minima jednotlivce. Nejen ustanovení § 304b, ale ani ustanovení § 306 a § 307 tedy k této otázce nic neuvádějí. Jazykový výklad relevantních ustanovení tak nesvědčí názoru, že by i prostředky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce, které byly ponechány na účtu k dispozici povinného, měly být odeslány soudu (exekutorovi) v rámci výkonu rozhodnutí (exekuce).

Jestliže Instituce tvrdí, že pokud by zákonodárce zamýšlel vyloučit částku dvojnásobku životního minima jednotlivce z částky odesílané soudu (exekutorovi), formuloval by takové vyloučení explicitně, jako to činí např. v případě výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo prodejem movitých věcí a nemovitostí, finanční arbitr znovu opakuje, že je to právě absence jakýchkoliv výslovných pravidel v situaci protichůdných zájmů, která ho nutí zastávat přísně restriktivní výklad dotčených ustanovení a nedovozovat, co zákon nestanoví.

K tomu se ostatně vyjadřuje také rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 10. 2012, sp. zn. 23 Cdo 1750/2010, který Instituce sama v Námitkách cituje: „*Právní úprava v § 262 odst. 4 věta druhá obch. zák. představuje výjimku z obecného pravidla, že otázky obchodních závazkových vztahů, které lze řešit podle ustanovení obchodního zákoníku se posuzují podle tohoto zákona (§ 1 odst. 2 obch. zák.). Jestliže k výkladu výjimky z právní normy nepostačuje výklad jazykový, je třeba postupovat při výkladu takové výjimky restriktivně.*“

Finanční arbitr si je vědom, že Veřejný ochránce práv v Souhrnné zprávě o činnosti Veřejného ochránce práv 2008 ze dne 21. března 2009 (dále též „Souhrnná zpráva“) k situaci, kdy se v důsledku příkázání pohledávky z účtu povinného u peněžního ústavu, na který jsou běžně připisovány prostředky, jež jinak výkonu rozhodnutí (exekuci) nepodléhají vůbec nebo pouze částečně, ocitá povinný dočasně zcela bez prostředků, přičemž možnost čelit tomuto důsledku cestou částečného zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) pro nepřipustnost není pro pomalost takového postupu účinná, na str. 119 uvádí: „*Ochránce se domnívá, že popsaná situace je nadále neúnosná, a proto po vzoru některých zahraničních úprav navrhuje vložit do občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů) nové ustanovení § 304b tak, aby byla stanovena minimální částka (např. 4 000 Kč), která nesmí být postižena – musí být po určitou dobu na účtu zachována k volné dispozici povinnému. Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby požádala vládu o předložení novely občanského soudního řádu, která by zakotvila minimální částku, jež nesmí být při příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu po určitou dobu postižena.*“

Veřejný ochránce práv tedy podle Souhrnné zprávy zamýšlel ponechat na účtu určitou částku k dispozici povinného pouze po „určitou dobu“. Není však jasné, zda a nakolik se zákonodárce při přijetí ustanovení § 304b opíral o odůvodnění obsažené v Souhrnné zprávě. Je třeba zkoumat, zda zákonodárce přijal tento závěr iniciátora nové právní úpravy beze zbytku a zda jej v právní normě také jednoznačně upravil, neboť vůle iniciátora určité právní normy se nerovná automaticky vůli zákonodárce při přijímání této právní normy. Jestliže tedy zákonodárce při vzniku nového ustanovení § 304b občanského soudního řádu zároveň neuvedl, že by ponechání určité částky na účtu bylo časově omezeno, nelze dovozovat, že by tomu tak bylo. Kromě toho i Souhrnná zpráva hovoří o „určité době“. Tuto dobu přesně nespecifikuje ani tato zpráva, ani ustanovení § 304b občanského soudního řádu, ani žádné jiné ustanovení občanského soudního řádu, a tuto neurčitost nelze překlenout extenzivním výkladem.

Pokud jde o tvrzení Instituce, že v daném případě nabylo usnesení o nařízení exekuce právní moci téměř o čtyři měsíce dříve než exekuční příkazy, tudíž měl Navrhovatel přibližně tři měsíce na to, aby si zajistil výplatu dávek jiným způsobem a vyvaroval se přikázání pohledávky z účtu, Instituce v prvé řadě zcela opomíjí fakt, že v usnesení o nařízení exekuce není určen konkrétní způsob exekuce a povinný tak z tohoto usnesení nemůže zjistit, zda či který jeho účet bude postižen exekucí. To se dozví teprve z exekučního příkazu. Pokud exekutor doručí zároveň s exekučním příkazem peněžnímu ústavu také vyrozumění o nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce, peněžní ústav je povinen již následující den provést převod peněžních prostředků na účet exekutora. Jestliže se exekuční příkaz teprve po doručení peněžnímu ústavu doručuje povinnému, ten jej zpravidla obdrží až v den převodu na účet exekutora nebo ještě později. Finanční arbitr si je vědom, že v posuzovaném případě tato situace nenastala, ale možný postup provádění exekuce, resp. souběžná aplikace exekučního řádu a občanského soudního řádu, je důležitým vodítkem při výkladu relevantních ustanovení občanského soudního řádu.

Pokud Instituce tvrdí, že si povinný mohl již po obdržení usnesení o nařízení exekuce peněžní prostředky vybrat, nebo si zajistit výplatu dávek jiným způsobem, finanční arbitr u tohoto tvrzení nenachází souvislost s výplatou dvojnásobku životního minima jednotlivce, neboť toto právo povinnému náleží bez ohledu na to, že se mohl výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu vyvarovat prostě tím, že by zabránil vzniku pohledávky z účtu. Navrhovatel tvrdí, že této možnosti nevyužil, neboť si byl vědom nepostižitelnosti sociálních dávek. Ač Navrhovatel zjevně zaměňuje výplatu dvojnásobku životního minima jednotlivce s výplatou sociálních dávek, je skutečností, že nelze požadovat po povinném, aby si prostředky potřebné na základní životní potřeby zajišťoval již při doručení usnesení o nařízení exekuce, když v tuto dobu ještě nemusí existovat exekuční příkaz znějící na přikázání pohledávky z konkrétního účtu a navíc zde je ustanovení § 304b občanského soudního řádu, které mu zaručuje výplatu dvojnásobku životního minima jednotlivce.

Instituce považuje za běžný způsob provedení exekuce ten, že usnesení o nařízení exekuce je doručeno peněžnímu ústavu spolu s exekučním příkazem a až poté se doručuje povinnému, čímž se lhůta pro výplatu dvojnásobku životního minima jednotlivce fakticky prodlužuje. Finanční arbitr nezjistil a Instituce nijak nedoložila, na základě čeho považuje právě tento postup exekuce za běžný. Na základě své praxe finanční arbitr tento postup za běžný nepovažuje, avšak uznává, že i tento způsob provedení exekuce je v souladu s exekučním řádem a že bude zpravidla záležet na postupu konkrétního exekutora, jaká bude posloupnost jeho kroků, tedy zda nejprve povinnému doručí usnesení o nařízení exekuce a teprve poté vydá a Instituci doručí exekuční příkaz, nebo zda ihned po nařízení exekuce vydá exekuční příkaz a Instituci jej doručí zároveň s usnesením o nařízení exekuce. Avšak už sám fakt, že lze v souladu s aplikovatelnými předpisy postupovat tak, že by povinný nemohl své právo na výplatu dvojnásobku životního minima jednotlivce uplatnit,

přesvědčuje finančního arbitra, že nelze trvat na požadavku výslovné žádosti povinného uplatněné před odesláním peněžních prostředků exekutorovi.

Podle Instituce je na povinném, aby v souladu se zásadou *vigilantibus iura* o výplatu dvojnásobku životního minima jednotlivce požádal včas. K tomu finanční arbitr opět uvádí, že možnost využít dvojnásobku životního minima jednotlivce musí být pro povinného také reálně využitelná. Pokud se provádí exekuce podle exekučního řádu, může v jednotlivých případech dojít k tomu, že povinný nemůže ani při vynaložení veškeré péče peněžní prostředky použít včas.

Instituce uvedla, že převod peněžních prostředků na účet je jen jednou z možností realizace transakcí, kterou povinný nemusí využít, takže nesouhlasí se závěrem finančního arbitra, že ostatní příjmy jsou povinnému často zasílány na účet a účet se tak stává *de facto* jediným zdrojem jeho příjmů. Finanční arbitr souhlasí, že platby mohou být obecně prováděny různými způsoby a nemusí jít jen o převod na účet. Teoreticky tak povinný může mít několik příjmů, z nichž ne všechny jsou mu zasílány na účet. Finanční arbitr takto v Nálezu reagoval na závěr Instituce, že peněžní prostředky na účtu obvykle nebývají na rozdíl od mzdy jediným příjmem povinného. Pro tento závěr finanční arbitr dosud nenachází oporu ani ve své praxi, ani v důkazech předložených Institucí. Pro výklad ustanovení občanského soudního řádu týkajících se příkazání pohledávky z účtu peněžního ústavu ale není podstatné, zda je statisticky častější, že jsou majiteli účtu na tento účet zasílány všechny příjmy, nebo zda některé příjmy či většina příjmů jsou mu vypláceny jiným způsobem. Podstatné je, že mu všechny příjmy na účet chodit mohou a pak se skutečně může v důsledku příkazání pohledávky z tohoto účtu ocitnout zcela bez prostředků.

Instituce poukázala na novou úpravu § 303 odst. 3 občanského soudního řádu, který chrání všechny dávky vyplácené na účet určený k vyplácení dávek prostřednictvím karty sociálních systémů. Instituce je toho názoru, že osoby, kterým jsou vypláceny sociální dávky, jsou také cílovou skupinou ustanovení § 304b občanského soudního řádu. Ustanovení § 303 odst. 3 má tak charakter trvalé ochrany, zatímco ustanovení § 304b charakter ochrany dočasné. Finanční arbitr s takovým závěrem nesouhlasí. Ustanovení § 304b bezpochyby nemá chránit pouze příjemce sociálních dávek. Jak vysvětleno výše, v důsledku příkazání pohledávky z účtu peněžního ústavu se může ocitnout bez prostředků kdokoliv, komu jsou všechny jeho příjmy zasílány na postižený účet. Nemusí zdaleka jít jen o ty, kterým na účet chodí sociální dávky. Nová úprava obsažená v § 303 odst. 3 tak je z hlediska výplaty dvojnásobku životního minima jednotlivce irelevantní.

Finanční arbitr nepovažuje za potřebné zjistit, jakým způsobem sporná ustanovení vykládají a aplikují další peněžní ústavy, neboť výklad a praxe peněžních ústavů nejsou relevantní pro výklad dotčených ustanovení. Takovým výkladem by mohl být toliko výklad soudní. Nadto není vyloučeno, že peněžní ústavy při výkladu dotčených ustanovení aplikují i jiná hlediska, než ryze právní (např. technická, ekonomická, jednoduchosti pracovních postupů, apod.).

Pokud jde o žádost Navrhovatele o přiznání vyšší náhrady škody, resp. nemajetkové újmy, finanční arbitr se k otázce náhrady škody a nemajetkové újmy podrobně vyjádřil již v Nálezu. K přiznání náhrady nemajetkové újmy finanční arbitr opakuje, že k jejímu přiznání není příslušný, neboť zásah do práva na ochranu osobnosti je zásahem natolik specifickým, že i pokud by k němu došlo v úzké časové a místní souvislosti s poskytováním platebních služeb, věcná souvislost s poskytováním platebních služeb dána není. Jednání při poskytování platebních služeb a jednání představující zásah do práva na ochranu osobnosti lze v tomto případě jednoznačně oddělit. Nelze tedy uzavřít, že by k zásahu do práva na ochranu osobnosti mohlo dojít při poskytování platebních služeb, tedy v tak úzké souvislosti s poskytováním platebních služeb, aby rozhodování o něm náleželo do pravomoci finančního arbitra. Navrhovateli by tedy v tomto řízení před finančním arbitrem nemohla být

přiznána náhrada nemajetkové újmy, ani pokud by vznik nemajetkové újmy prokázal. Z toho důvodu finanční arbitr Navrhovatele k předložení dalších důkazů nevyzval.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí o námitkách.

P o u č e n í o o d v o l á n í:

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné.

Podle § 244 odst. 1 občanského soudního řádu rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 18. 7. 2013

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr